

Nabídka spolupráce – efektivní ochrana rostlin

(Nabídka firmy: Ing. František Muška, Ph. D., Táborská 21, Brno, 615 00, tel. 534 009 348, mobil. 607 187 895, muska34@email.cz) s využitím metod Ing. Antonína Mušky

Ochrana rostlin proti chorobám a škůdcům stojí zemědělské podniky každoročně značné finanční částky. Možnosti jejich snížení je využití metod krátkodobé nebo dlouhodobé prognózy a signalizace. Ošetření se provádí na základě skutečného infekčního tlaku choroby nebo škůdce během vegetace. Zabezpečí se efektivní zabránění rozšíření škodlivých činitelů pěstovaných rostlin při současném minimalizování počtu chemického ošetření.

Nejjednodušším, ale málo efektivním způsobem je provádění ochrany na základě vývojových fází rostliny bez ohledu na skutečný infekční tlak škodlivého činitele. Základním problémem je stanovení skutečného infekčního tlaku. Jsou rozpracovány metody, které pracují s řadou faktorů (fenologie plodiny, průběh počasí), ale konečné rozhodnutí nechávají na pěstiteli. Metody správné integrované ochrany rostlin ovšem pracují s konkrétními jasnými pojmy – neošetřovat, ošetřovat, a když ošetřovat - jakým přípravkem. Takové metody slouží jako skutečná služba pro zákazníka, které umožní skutečně efektivní ochranu rostlin. Ošetřuje se pouze v případě skutečného tlaku škodlivého činitele.

Takovou cestou k efektivní ochraně rostlin je využití metod Ing. Antonína Mušky (1934 – 2014), který se touto problematikou zabýval více než padesát let. Dlouhá léta pracoval na ÚKZÚZ Brno a ÚKSÚP Bratislava. Pracoval také jako agronom specialista pro ochranu rostlin na ŠM Hubice (bývalý okres Dunajská Streda). Od roku 1961 zpracoval Ing. Antonín Muška celou řadu metod, které jsou využívány za přímé spolupráce autora. V letech 1975 – 79 zpracovával centrálně prognózu a signalizaci pro plíseň bramborovou na bramborách pro území České republiky. Na Slovensku zpracovával centrálně následující choroby zemědělských plodin a kultur: plíseň bramborová na bramborách (1983 – 92), peronospora, padlí a plíseň šedá na révě vinné (1985 – 92) a peronospora na chmelu (1987 – 92). Některé metody byly také ověřovány v zahraničí (Maďarsko a Norsko). Autor byl nositelem tří osvědčení metod signalizace Ministerstva zemědělství SR.

Ing. Antonín Muška svoje zkušenosti předával svému synovi Ing. Františku Muškovi, Ph. D., který v jeho práci pokračuje. Ten získával podobně zkušenosti v praxi v zahradnických podnicích v Brně (okrasné školky, sadovnická skupina a skleník růží). Také působil na referátu prognózy a signalizace ÚKSÚP Bratislava. V letech 1993 – 2008 působil na ÚKZÚZ na odboru přípravků na ochranu rostlin. Zde pracoval na referátu zoocidních přípravků (mimo jiné více než 100 pokusů včetně statistického vyhodnocení) a zabýval se také problematikou postregistrační kontroly používání přípravků. Od roku 2009 má soukromou praxi a pokračuje v práci svého tatínka. Získané poznatky také uplatňuje ve Vinařství Sádek. Má bohatou publikační a přednáškovou činnost v České republice i zahraničí. Zabývá se intenzivně možnostmi ochrany rostlin v ekologickém zemědělství. Tuto problematiku přednáší externě na MENDELU Brno. Získané poznatky si také ověřuje v polních pokusech v Rokytnici nad Rokytnou (okres Třebíč), kde od roku 2015 postupně buduje praktické vědecké zázemí.

Metoda je využívána řadou zemědělských podniků, nejen vinařů. Jsou to například Vinofrukt Dolní Dunajovice a. s.; ŠZP Žabčice; Ing. Zdeněk Jakubčík Šakvice; pan Jaroslav Křížan Sedlec u Mikulova; Vinné sklepy Lechovice s. r. o., Agro Zlechov a.s.; Vinařství Jakubík; Vinařství Sádek s. r. o.; ČZU Praha vinařské centrum Mělník; Žernosecké vinařství s. r. o. Velké Žernoseky atd.. Metoda je využívána ve všech systémech pěstování konvenčním, integrovaném a ekologickém. Jedná se o Vinné sklepy Kutná hora s. r. o., které jsou certifikovány v biodynamickém systému DEMETER jako jediné vinařství v České republice. Metodu využívají zahrádkáři například Spolek zahrádkářů Palánek Ždánice a Dambořice atd.. Na Slovensku metodu využívá firma Zenagro Trnava.

Využitím uvedených metod pěstitel dosáhne následující úspory. Jednak v roce, kdy infekční tlak uvedeného škodlivého činitele není, neprovádí ošetření. V roce, kdy je naopak infekční tlak vysoký, se zabezpečí správný sled ošetření a tím i kvalitní ochrana porostů.

Z Vaší strany je nutná spolupráce pravidelným hlášením: 1. úhrnu týdenních srážek, 2. fenologie sledovaných plodin a 3. provedené ochrany.

Dále je uveden seznam zemědělských plodin a trvalých kultur, pro které je zpracována prognóza a signalizace. Tyto metody lze využít nejen v ochraně rostlin. Na dané lokalitě lze velmi rychle orientačně stanovit intenzitu sucha. Dále na základě zkušeností z praxe Ing. Antonína Mušky, které získal na ŠM Hubice vhodnost aplikace dusíkatých hnojiv. Ing. František Muška, Ph. D. na základě pokusů v Rokytnici nad Rokytinou a poznatků, které uváděl prof. Silvestr Prát (1895 – 1990) určuje vhodnost aplikace organických hnojiv.

Jsou také hledány možnosti využití této metody u dalších škodlivých činitelů. Ve spolupráci s firmou Agrofinal spol. s r. o. (Ing. Jiří Kratochvíl) jsou v rámci projektu „Škůdci kukuřice seté“ hledány možnosti prognózy a signalizace ošetření například proti zavíječi kukuřičném. Tímto škůdcem se dlouhodobě zabývá a zpracoval vývoj jeho výskytu na území České republiky od konce 19. století do současnosti.

Metody jsou zpracovány pro následující škodlivé činitele:

Plodina	Škodlivý činitel
Obecné prognózy	
Drátovci	
Chrousti	
Polní plodiny	
Brambory	Plíseň bramborová
Ozimá pšenice	Stéblolam
	Padlí
Cukrovka	Mšice
	Cerkospora
	Padlí
Slunečnice	Plíseň šedá, hlízenka obecná
	Mšice
Trvalé kultury	
Réva vinná	Plíseň révová
	Padlí révové
	Plíseň šedá
	Obaleči
Jabloň	Strupovitost
	Padlí
	Obaleč jablečný
Meruňka	Hnědá skvrnitost meruněk
Broskvoň	Kadeřavost
	Padlí broskvoňové
Třešeň, višeň, meruňka	Moniliová spála
Chmel	Peronospora chmelová
Zelenina	
Rajčata	Plíseň bramborová
Cibule	Plíseň cibulová
Okurka	Plíseň okurková